

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs X [i. e. IX].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

five sit Archi-Episcopus, five Episcopus, five alius Prælati, Rebuff. in praxi, tit. de devolutione num. 18. Pirh. ad tit. de Elect. num. 350. citans Abb.) uti adhuc hodie dum Salisburgensi tanquam Metropolitanano subiectos esse aliquot Episcopatus Germaniæ, quod accipiendam ab eo confirmationem testatur Laym. ad cit. c. ne pro defectu. n. 6. dum interim specialiter in Germania jus confirmandi Episcopos electos à Canonicis Cathedralibus sibi reservavit Papa Nicolaus V. in concordatis Germaniæ, ad 6. que, si in eorum electione committatur negligentia ultra terminum, ea devolvitur immediate ad Papam, qui dein Superior immediatus intra terminum præfixum aliis ordinariis Electoribus, scilicet intra tres vel sex menses, tenetur providere Ecclesiæ, eligendo aliquem ex gremio ejusdem Ecclesiæ, si adest, idoneo, aliàs ex alia Ecclesiâ assumendo idoneum. c. ne pro defectu. Pirh. num. 251. Quod si hoc negligat, devolvitur provisio ad alium Superiorem, & sic successivè usque deveniatur ad Papam, c. quanquam. h. t. in 6. & Gl. fin. ibid. Clem. unica. de suppl. neglig. & ad cit. c. ne pro defectu. AA. communiter.

2. Quod si tamen Superior elegerit vel providerit, sed electio vel provisio ab eo facta ex quavis causa fuerit reprobata, vel ab eo provisus noluerit consentire, aut post consensum renunciavit juri suo, mox potestas eligendi revolvitur ad eosdem Electores, & ita quidem, ut integrum iterum tempus, nimirum trium vel sex mensium, iis de novo concedatur. Gl. in c. si electio. h. t. in 6to. Pirh. loc. cit. num. 46. hi enim ob negligentiam eligendi intra tempus statutum privantur electione solum pro prima & una illa vice. Pirh. loc. cit. Castel. c. 6. n. 7. Pass. cit. c. 13. num. 40. qui etiam num. 41. bene monet, quod (cum devolutio electionis sit poena lata contra negligentes eligere; non verò contra eligentes defectuose) dum electio, quæ de cæterò adhuc dici potest canonica ex eo, quod facta à majore ultra medietatem parte, cassatur tamen ob defectum aliquem in ea commissum, aut ob aliam causam, v. g. ob occultum vitium electi, quod post factam electionem prius innotescit, ea non devolvatur ad Superiorem; sed spectet ad eosdem Electores de novo eligere, nisi defectus sit talis, ob quem Electores sint jure privati ad eligendum de novo, concessio iis iterum de novo toto tempore (quod idem dicendum, ubi electus non consensit, vel post concursum renunciavit, vel mortuus est ante confirmationem) 3. vel 6. mensium; modo tamen nihil sit factum ab Electoribus in fraudem, veluti si paulò ante trimestre, vel semestre elapsum de industria eligerent aliquem, quem sciunt non consensurum, ut vel sic diutius vacet ecclesiâ; tunc enim electio spectabit ad Superiorem. c. si electio. Pirh. loc. cit. Secus tamen est, ubi electio evidenter non est electio; v. g. dum quis nominatus est non à majore supra medietatem parte (quod ipsum factum fuisset, si extranei notoriè, & sine ulla tergiversatione non admittendi admissi fuissent, & ratione horum votorum computatorum nominatus quis fuisset etiam à majore parte; ita ut demptis eorum votis, non habuissent majorem partem votorum supra medietatem) tunc enim si electores intra præfixum terminum non progrediantur ad aliam electionem, ea devolvitur ad Superiorem.

* *

Quæstio 333. An electio fieri possit de nocte? nomine noctis; juxta Sigism. dub. 17. n. 1. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. q. 7. Lavor. c. 18. n. 11. Pass. n. 48. &c. intelligendo tempus tenebrarum, in quo sine candela videri non potest?

1. Respondeo primò, ex rationabili causa id fieri posse. Sigism. loc. cit. n. 3. Lavor. loc. cit. Rodriq. tom. 2. q. 52. a. 15. Miran. tom. 2. q. 23. a. 12. Pass. n. 49. citans plures alios.

2. Respondeo secundò: in casu, quo electores in die non concordaverint; unde ex scrutinio nullus nominatus fuerit à majore parte, posse continuari electionem, etiam de nocte, tenent iidem AA. cum aliis apud Pass. n. 54. contrarium sentiente Pirh. loc. cit. n. 253. nimirum electionem inchoatam de die non posse nocte absolvi, sed debere die sequenti perferri, nisi ubi est periculum in mora, Argumento c. in causis. h. t.

3. Respondeo tertio: de cæterò sine causa haberi non posse electionem de nocte, saltem ubi servanda est forma scrutini, tenet communior, ita ut licet ea habita de nocte non sit irrita, rescindi tamen possit & irritari per sententiam Judicis, tanquam facta non canonice. Laym. in cit. c. in causis. n. 6. Pirh. loc. cit. cui tamen sententiæ se assentiri non posse, ait Pass. n. 50. eò quod neque munita sit lege ullà prohibente eligere de nocte; neque firmà ratione, neque magnopere auctoritate. Non enim primò ex hoc dici posse clandestinam; cum clam fieri verificari nequeat de actu, qui sit coram omnibus interesse habentibus. Felin. in c. consultis. de off. deleg. n. 20. & ita, ut sciri possit ab omnibus, quos lex posse scire decernit. Nec secundò dici posse, requiri solis, & non sufficere lumen candelæ ad eligendum per scrutinium secretum; cum in tali electione nihil fiat, quod ad lumen candelæ commodè perferri nequeat; sufficit enim Electoribus ad cognoscendum se invicem, ad numerandum, num omnes adint, ad schedas à singulis secretim scribendas, ad eas in urnam mittendas; Scrutatoribus verò ad eas recipiendas, legendas, numerandas, quanquam commodius & melius hæc fiant ad lumen solis: Ad hæc in aulis Regum & Congregationibus Ecclesiasticis sæpissimè de nocte tractentur & definiantur optimè, etiam per vota secreta, negotia gravissima: Ac denique Abb. Felin. aliique AA. citati in oppositum loquantur ferè de electione clandestina, qualis non est omnis electio nocturna. vide de hoc Pass. n. 52.

PARAGRAPHVS IX.

De constituendis Scrutatoribus, secreto, & modo scrutini.

Quæstio 334. In genere, quas partes, seu actus particulares complectatur forma Electionis per scrutinium?

Respondeo sequentes: Primò scrutinium ipsum seu secretam suffragiorum collectionem, factam per aliquos à Capitulo ad hoc deputatos, qui dicti exinde Scrutatores, quod aliorum vota exquirant & scrutentur. Secundò scrutini publicationem. Tertiò suffragiorum collationem. Quartò decre-

tum capitularis seu communis electionis, ejusque promulgationem. c. quia propter. h. r.

Quaestio 335. An, cum in c. quia propter dicatur: assumantur, qui vota colligant: sit q. haec assumptio de substantia electionis, ut cum communi tenet Pass. c. 16. n. 2. citans Abb. ad c. quia propter. n. 12. Suar. tom. 4. de religione. tr. 8. l. 2. c. 8. n. 4. &c. An inquam repugnet huic textui, & hinc Electio non sit valida, si qui vocalium non assumpti, seipso ingerant muneri scrutatorum, vidente & tacente reliquo Capitulo?

Respondeo: licet de hoc dubitent plures, Suar. loc. cit. Tamb. tom. 1. d. 5. q. 6. n. 4. Lavor. rit. 4. c. 19. n. 45. ed quod redderent se suspectos, & praesumi posset, eos id agere per potentiam aliis invite tacentibus; si tamen id fieret in casa, ubi attentis circumstantiis cessaret haec suspicio & praesumptio non repugnaret dicto textui; cum vel tunc implicitè assumantur ad hoc officium. Abb. l. cit. Pass. loc. cit. n. 4. Barb. de jure Eccles. l. 1. c. 19. n. 189.

Quaestio 336. A quo de cetero scrutatores sint assumendi?

Respondeo primò, fieri posse, ut certa persona ad hoc designata sint ex consuetudine, statuto, vel lege, v. g. seniores ex capitularibus, in tali vel tali officio constituti, vel in tali dignitate. Suar. loc. cit. Pass. n. 6. non obstante cit. c. quia propter, dum id statuendo, ut Electoribus praesentibus assumantur Scrutatores, videtur elegerisse praesentium Electorum industriam & prudentiam ad examinandum, qui fide digni sint, & huic muneri apti, cum examen illud insufficienter sit suppletum à constituentibus talem consuetudinem, vel statutum; merito enim sine haesitatione praesumuntur digni fide & capaces, qui à lege ad hoc munus assumuntur. Sed neque hac ratione excludatur praesentium Electorum tacitus consensus, dum, si justè suspectos habent à lege designatos, possunt contra illos opponere & excipere. Adde, quòd citatus textus non dicat expressè, scrutatores assumendos à Capitulo, sed tantum praesente Capitulo, adeòque non sit contra illum, quòd scrutatores assumantur à Superiore. Suar. loc. cit. Pass. n. 8. qui etiam addit n. 9. quòd, si unus è scrutatoribus à lege designatis habuerit impedimentum aliquod, v. g. sit caecus, vel decumbat infirmus in suo Ordine non subintrare antiquiorem, post illum; sed alium eligendum in ejus locum: uti n. 15. idem admittit, dum is, ad quem spectat, praesens in Capitulo & electione renunciat officio scrutatoris; dum verò is, ad quem spectat ratione senii esse scrutatorem, simpliciter absens est à Capitulo, non esse locum electioni pro novo Scrutatores, sed tunc subintrare in ejus locum seniore ex praesentibus, ed quòd talis absens non est Elector impeditus à scrutando, sed habendus pro extraneo & non vocali.

2. Respondeo secundò: de cetero scrutatores constituendi sunt saltem (Pass. enim & alii requirunt suffragia majoris partis supra medietatem) per majorem partem Capituli. Castel. de Elect. c. 12. n. 3. tr. 16. n. 7. Pass. n. 8. & Suar. loc. cit. cum communi.

* *
*

Quaestio 337. Qualiter Scrutatores sint assumendi?

Respondeo primò, esse assumendos vià electionis; hoc enim satis declarat textus, etsi in genere dicat assumantur, dum dicit assumendos ab Electoribus omnibus, qui debent, volunt & possunt commodè interesse, collegialiter convenientibus, seu legitime congregatis, sicut ad omnem alium tractatum capitularem requiritur; ubi namque assumentes sunt multi, & assumptio fieri non potest, nisi multis consentientibus, aliter fieri nequit, quam per electionem. Suar. cit. l. 2. c. 5. n. 2.

2. Respondeo secundò: in hac tamen electione necessariò servanda non est forma c. quia propter, cum isti forma subdatur sola electio Praelatorum, & ne, si pro electione scrutatorum assumendi essent scrutatores, detur processus in infinitum. Suar. loc. cit. n. 7. sed poterit fieri per vota publica, vel scrutinium publicum, dum singulorum vota, quos velint esse scrutatores, pateat inquiruntur, vel etiam per compromissum in unum, vel plures, ut illi nomine omnium scrutatores assumant, Pass. cit. c. 16. n. 11. Pirh. de Elect. n. 162.

Quaestio 338. Unde assumendi sint Scrutatores?

Respondeo: ex Collegio Electorum. Abb. in c. quia propter. n. 13. ex Innoc. Host. n. 11. & dicitur signanter ex Collegio Electorum; datur siquidem quandoque, ut videre est apud Regulares, distinctum Collegium Ecclesiae, seu Conventus, in quo omnes professi habent votum ad tractanda negotia Conventus, qui tamen non omnes sunt de Collegio Electorum. Pass. n. 16. Porro hoc ipsum esse de forma electionis, ita ut, si assumptus fuerit in scrutatorem extraneus, electio sit nulla, tenent Innoc. Abb. Host. Imol. Butrio apud Pass. loc. cit. Barb. ad c. quia propter, n. 14. referens plures alios. Suar. loc. cit. n. 8. Sigism. dub. 19. n. 1. contra Gl. in c. quia propter. v. junior. cui faver Pirh. n. 163. ex eo, quòd sicut de communi consensu Electorum admitti possint ad coeligendum extranei non laici, etsi electio de jure communi spectet ad solos, qui sunt de Collegio; ita etiam ad habendum scrutinium. Ubi etiam testatur usu receptum in pluribus Germaniae ecclesiis, quòd assumantur extranei in scrutatores; etsi addat contrarium esse rarius, & posse ex hoc capite irritari electionem. Ubi tamen extraneus consuetudine legitime praescripta obtinisset jus eligendi, posse eum eligi in scrutatorem, tenent Boer. & plures alii apud Pass. loc. cit.

Quaestio 339. Quot assumi debeant & possint scrutatores?

Respondeo primò: non pauciores quam tres, ita expressum cit. c. quia propter. unde id ipsum esse de forma Electionis, pro certo tenent Mirand. p. 2. q. 23. n. 15. Lavor. c. 19. n. 46. & DD. quaest. praeced. cit. ita etiam, ut si contingat aliquem è scrutatoribus impediri, non possint unus vel duo scrutari vota, sed necessariò alius eligi debeat; cum forma praescripta in textu impleri debeat, quantum potest. Innoc. Abb. Bald. in c. quia propter. Biax. p. 3. c. 23. Sigism. dub. 21. n. 2. Pass. n. 20.

2. Nihilominus ubi Electores sunt pauciores, quam quatuor, forma illa cap. quia propter. ita ad amissum servari non potest; uti in hoc casu, ubi

tres

tres tantum sunt Electores, sufficient duo; si duo tantum, sufficit unus scrutator; si unus tantum Elector, opus non sit scrutator, tenent Abb. Innoc. Sylv. v. *electio*, n. 7. quos citat & sequitur Castell. c. 12. n. 6. Donat. tr. 1. q. 17. n. 7. Pass. verò n. 19. dicit, melius esse, ut in isto casu iidem sint scrutatores, & Electores, ita ut, dum electio fit per schedas, quilibet eorum ad presentiam aliorum conjiciat schedam suam in vas ad hoc preparatum, & dein in omnium presentia numerentur, aperiantur, legantur, absque eo, quod opus sit alio Notario, vel testibus facientibus fidem Capitulo de nominatione hujus vel illius; cum Capitulum totum habeat de hoc evidentiam per inspectionem schedularum. Si verò electio fit voce, quilibet eorum aliis duobus, vel alio audiente, si Electores sunt tantum duo, proferat votum suum, absque eo, quod & tunc opus sit alio teste ob eandem rationem. Si verò sit unus tantum elector, is statim nomine Collegii eligat, simul electum nominando, & decretum electionis nomine totius Capituli conficiendo: Et quod, si hoc non fecerit in presentia aliorum (quod melius foret) teneatur statim hanc suam electionem publicare utiliter, non autem de necessitate, adhibito Notario.

3. Respondeo secundò: neque plures quam tres assumendos esse, idque esse de forma electionis. Abb. ad cap. *quia propter*, n. 13. Imol. n. 3. Bald. n. 31. But. n. 22. Host. n. 17. Barb. referens plures alios, Suar. loc. cit. n. 8. Tamb. de jure Abb. t. 1. d. 5. q. 6. n. 5. Castell. c. 4. n. 63. Pass. n. 22. citans plures alios contra Gl. Vincent, Ranered. &c. Concilium enim Lateranense sub Innoc. III. cit. c. *quia propter*. non minus volens prospicere secreto scrutini (cujus violandi majus periculum à pluribus quam paucioribus) quam certitudini & fidelitati (quæ major est, ubi plures quam ubi pauciores attendunt & vident) hunc numerum ternarium determinavit. Pass. loc. cit. unde ad hoc, quod in contrarium obicitur, dicendum, electionem Abbatis Tullensis, in qua adhibiti præter tres scrutatores de Collegio alii tres scrutatores externi, confirmatam à Papa ex speciali gratia. Barb. loc. cit. n. 15. Pass. n. 23. Ad alterum verò, quod dicitur: utile per inutile non vitiari: adeòque, etsi inutilis sit assumptio quarti vel quinti scrutatoris, non tamen per hoc vitiari electionem, dicitur revera istum numerum non tantum pure superfluum, sed damnosum; quia est contra secretum electionis, quod respicit dictum concilium.

4. Nihilominus posse Capitulum generale conjungi; Ordinis, ubi id ei specialiter prohibitum non est, statuere seu lege sancire, ut in electionibus assumantur quatuor scrutatores, fuscè probat Pass. n. 25. citans Suar. loc. cit. n. 10. & ab eo relatas binas de hoc S. Congreg. declarationes, idque citra præjudicium cit. c. *quia propter*. utpote respicientis electores, eisque inhibens augere hunc numerum ternarium; non verò Superiores electorum, quibus auctoritate Apostolica data est potestas gubernandi Ordines, & dirigendi electionem, quò minus ii (salvo tamen sine & intentione illius, qui præter certitudinem & fidelitatem primariò intenta est secretum scrutini, cui longe minus timendum per additionem quarti vel quinti scrutatoris, maxime ubi electio fit per schedas, quam istis per subtractionem unius è tribus scrutatoribus) ex rationabili causa (qualis frequenter occurrere potest scrutatoribus à lege jam designatis fortè minus aptis ad

P. Lenzen. For. Benef. Tom. II.

certitudinem & fidelitatem) augere possint numerum scrutatorum: Similiter ex consuetudine legitime præscripta, saltem immemoriali aut centenaria, posse addi scrutatorem quartum; tenet n. 30. contra Sigism. & Barb. etiam si, ut hi volunt, lex capitis *quia propter*. munita foret decreto irritante, innixus sententia. illi Suar. l. 7. de elect. c. 19. n. 14. docentis, quod consuetudo prævalere possit contra legem canonicam, etiam munitam decreto irritante.

Quæstio 340. Quales esse debeant Scrutatores?

1. Respondeo primò in genere: omnia ea, quæ excludunt à jure vel exercitio eligendi, excludere etià ab officio scrutatoris; cum scrutatores esse debeant de Collegio eligentium; hinc excommunicati, suspensi, interdicti, privati voce, non tolerati, esse non possunt scrutatores: Non tamen sicut cassanda est electio vi præcisè voti alicujus facta à majore parte, dum probatur excommunicatio, quam electorum aliquis ante electionem ei opposuit, ita cassanda ex eo erit electio, quod in ea excommunicatus fuit scrutator, etsi excommunicatio ei ante electionem opposita probetur dein; ac proinde etiam votum illius habeatur pro nullo, cum ad valorem scrutini sufficiat, scrutatores esse de Collegio, de quo sunt omnes, qui quasi possident jus eligendi, & legitime ad eligendum admittuntur. Pass. n. 33.

2. Respondeo secundò; debere esse fide dignos: quam tamen conditionem non esse de substantiâ forma electionis, sed solum de justitia, utpote quam, non tam inducendo substantiale quid, quam admonendo solum, apposuit Concilium cit. c. *quia propter*. Abb. *ibid.* n. 16. & ex eo Sylv. Castell. Donat. l. cit. Pass. n. 32. Pirh. n. 164. unde etiam, si Capitulum consentiat in scrutatores infames infamià puri facti, vel aliunde minus dignos fide, electio ad nullius instantiam cassanda erit. Pass. n. 34. Quin & in tales scrutatores consentiens Capitulum non potest amplius resiliere, juxta Sigism. *dub.* 83. n. 9. Host. Castell. Biax. &c. Porro tamdiu præsumuntur esse fide digni, quamdiu nihil obicitur contra eos canonicè, & probatur, Host. Boer. Castell. cit. à Pass.

3. Respondeo tertio: requiritur, ut scrutator neque sit surdus, neque cæcus, sive electio fiat per scrutinium auriculare, sive fiat per schedas; requiritur enim ab una parte, ut possit tam schedas legere, quam eligentes videre: ab altera parte, ut possit audire publicationem scrutini, aliàs tam ipse, quam Capitulum posset decipi ab aliis scrutatoribus duobus publicantibus majorem vel minorem numerum suffragiorum pro aliquo, quam in veritate fuerit, Camill. de direct. elect. p. 1. c. 15. n. 3. Pass. n. 31. contra Urcean. p. 3. c. 3. putantem, dum scripto proceditur in scrutinio, non posse opponi scrutatori surditatem. Nihilominus electio, in qua scrutator fuit aliquo modo cæcus vel surdus, modò tamen non notabiliter per hoc (idem est de alia infirmitate) impeditus fuerit in actibus scrutini necessariò à singulis scrutatoribus habendis, aut qui sunt de substantia electionis, sustinenda erit.

Pass. loc. cit. citans Camill.

Castell. l. cit.

**

**

M 3

Quæ

Quaestio 341. An ad scrutandum vota Electorum, aliumve actum praestandum circa Scrutinium, (non enim hic quaeritur de conscribendo decreto electionis communis, quod transmittendum est ad confirmatorem) praeter tres Scrutatores adhiberi debeat aut possit Notarius cum testibus, & is qualis esse debeat?

Respondeo ad primum negativè. gl. ad c. quia propter, afferens, vota conscribi vel per scrutatores, vel per tabellionem, Host. *ibid.* dicens id tutius fieri per scrutatores. Jo. And. *ibid.* dicens, perinde esse, an hac scriptura sit publica, an privata. Abb. *ibid.* dicens mentem textus esse, ut Scrutatores per eorum aliquem vota redigere debeant in scriptis privatis, quod ipsum ait & probat Pass. n. 37. ipsi namque scrutatores tanquam fide digni electi constituntur ut testes ex officio, quibus fides praestanda. Abb. *loc. cit.* Verumque hoc ipsum est, dum Electores tantum sunt tres vel duo; cum iidem sint scrutatores & Electores; dum autem est unus, potest is publicè & notoriè eligere, seu nominare aliquem, adeoque absque eò, quòd egeat Notario, qui fidem faciat. Pass. n. 38.

2. Respondeo ad secundum: quamvis admitti posse notarium supponant plerique ex cit. AA. teneantque Peyr. in *subd. q. 1. c. 31.* Lezan. Sigism. à Bon. qui tamen de testibus admittendis tacent; videri tamen id parum conforme textui c. quia propter, & Trid. decernenti, ut electio, in regularibus maxime, sit secreta, ait Pass. n. 39. Cum, si Notarius & testes in scrutinio auriculari audiant Electores nominantes, & vel ipsi vota conscribant, vel à scrutatoribus conscripta videant, jam ad minus sex personis vota eligentium sunt manifesta; dum autem scrutinium fit per schedas complicatas, eorum assistentia sit superflua; cum locus, ubi scrutatores scrutantur, sit apertus, & in conspectu omnium Electorum: Nihilominus in monialium electionibus specialis est ratio adhibendi Notarium; cum non sint in illis Scrutatores electi de capitulo Monialium, sed extranei vota earum redigant in scriptum; neque ista electiones formae capituli Quia propter, sint subjecta Pass. n. 40. Hinc decretum, ut in electione Abbatis Episcopus habeat assistentes duos sacerdotes moribus & aetate graves, qui testimonium reddere possint istius actionis, & ad id Notarium publicum adhibeat. Nicolius. v. *Abbatissa. n. 5.* apud Pass.

3. Respondeo ad tertium: in casu, quo licet adhibere Notarium & testes, possunt tam hi, quam ille, esse saeculares, (quamvis melius esset, uti Notario Ecclesiastico; quin etiam ad hoc creari posse à Superioribus Ordinum ex privilegio Pii V. concessio Prædicatoribus, testatur Pass.) cum nullam exercent jurisdictionem, vel auctoritatem; sed nudum ministerium & officium. Abb. *loc. cit. num. 10.* Peyr. Pass. *ll. cit.*

Quaestio 342. Num Scrutatoribus sit habenda fides?

Respondeo affirmativè: & ita quidem, ut si omnes tres, vel etiam duo ex illis jurati affirmant, aliquem à tot nominatum fuisse, illis sit credendum, etiam si Electores asserant, se talem non nominasse in tanto numero, vel in numero majore eo, qui refertur. c. cum dilectus. de Elect. Abb. ad c. quia propter. n. 9. Host. in *sum. de elect. Biax p. 2. c. 28. num. 3.*

Castel. n. 12. n. 19. Sigism. *dub. 21. in fin.* Idque adhuc verum, etiam si unus Scrutatorum vel Notarius steterit cum Electoribus opposentibus; quia adhuc remanent duo testes contra unum; Electores enim opposentes non sunt nisi testes singulares. Pass. n. 42. & 44. in *fine. ex cit. c. cum dilectus. contra Lavor. c. 19. n. 110.* Quòd si Scrutatores in publicando vota discordarent ab Electoribus, & eorum scriptura, vel etiam à sola eorum scriptura, dubitandum de Electione, dicit Host. *loc. cit. cui consentit Pass. n. 43.* qui tamen ait, planum esse, quòd standum sit Scripturae, ubi saltem unus Scrutatorum concordat cum scriptura & Electoribus. Quòd si scrutatoribus non concordibus inter se, Notarius (ubi hic interfuit) qui vota annotasset, concordaret cum Electoribus omnibus publicato scrutinio negantibus sua vota, sine dubio eis standum, ait Pass. *loc. cit.*

Quaestio 343. An scrutinium fieri debeat secretè?

Respondeo affirmativè, sic expressè habet c. quia propter. comprehendens electiones Prælatorum omnium, tam regularium, quam saecularium, quorum morte sunt viduata Ecclesiæ, & qui jurisdictionem universalem exercent; non verò Abbatissarum, aliarumque Præpositarum monialium. Pass. c. 17. n. 2. Quòd longè strictius Trid. sess. 25. de regular. c. 6. pro regularibus (de Electionibus enim Episcoporum, aliorumque Prælatorum saecularium hic nihil disponitur) decernit his verbis: in electione Superiorum, quorumcunque Abbatum temporalium & aliorum officialium (quo nomine non comprehendit officiales quoscunque, sed solum eos, qui Superiores sunt locorum Conventuum, & c. Sive dicantur Guardiani, sive Rectores, sive Priores. Pass. n. 5.) ac Generalium (quos ideo exprimit, ut comprehendat illos omnes, etiam si in aliquibus Ordinibus non sint temporales, sed perpetui) & Abbatissarum, atque aliarum Præpositarum, quò omnia rectè & sine ulla fraude fiant, Synodus discretè præcipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta; ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, si verò contra hujus decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit.

Quaestio 344. Num igitur, stante hoc Trident. decreto, valida adhuc sit & licita, etiam quoad Regulares, electio per scrutinium auriculare, quo ea aliàs juxta cit. c. poterat, imò, ut Boer. decif. l. n. 35. Cuchus de elect. l. 4. n. 212. fieri debebat?

Respondeo affirmativè: ita contra Mirand. ro. 2. q. 23. a. 15. Donat. p. 3. tr. 1. q. 6. n. 7. censentes, in hoc per Trid. derogatum capituli Quia propter. Barb. ad cit. sess. 25. c. 7. Ricc. in *prax. resol. 637. in 2. edit.* Garc. de *benef. p. 5. c. 6. n. 189.* Tamb. de *jure Abb. ro. 1. d. 5. q. 6. n. 8.* & de *jure Abbatiss. d. 28. q. 4.* Suar. de *refig. ro. 4. tr. 8. l. 2. c. 1. n. 10.* Pass. *cit. c. 17. n. 5. ex Suar. Tamb. & Garc. verbotenus referens plures pro hac sententia declarationes S. Congreg. Quibus non obstat, quòd eadem Congregatio declaravit contrarium in electione Abbatissarum, nimirum vota ore tenus accipi non posse ab earum Superioribus cum duobus testibus; sic enim declaravit specialiter circa eas earum electiones, in quibus præter deputatos adhibentur duo testes, per quos electio publicari possit; ipsum namque Trident. de cætero expressè statuit c. 7. illius sess. 25. de regular. quòd electio Abbatissa possit fieri auriculariter, Episcopo aut Superiore ad tene-*

fenestellam montalium vota auriculariter excipiente. *Garc. n. 191. Pass. n. 6.* Ratio responsionis est, quod Trident. plus non decernat, quam ut dicta electiones fiant secretae, & vota eligentium nunquam publicentur; utrumque habetur, etiam si vota eligentium sciuntur à Scrutatoribus; Concilium enim Lateran. in dicto *c. quia propter*, censuit, adhuc electionem esse secretam, & vota eligentium minime per hoc publicari; quod autem vota & nomina, à quibus data publicari sic possent per scrutatores, nihil ad rem facit; cum Tridentinum non vetuerit, vota posse publicari, seu non statuerit electionem fieri adeò secretam, ut ne quidem publicari possent, sed ne actu publicarentur; adde, quod, cum Trident. *loc. cit.* loquatur indifferenter de Electoribus Abbatisfarum, & aliorum Prelatorum regularium, adeòque necesse non sit vi dicti Concilii, horum electiones esse magis secretas, quam illarum, quæ, ut dictum, fieri possunt ore tenus & auriculariter. *Pass. n. 7. & 8.*

Questio 345. Quandoam censeantur vota electorum publicari in ipsa electione, seu per revelationem intrinsecam electioni, & num propterea electio reddatur irrita?

Respondeo ad primum, id fieri Primum: si Electores, adhibitis, vel non adhibitis scrutatoribus, publicè altà voce, ut à Capitulo audiantur, darent suffragia; verumque id est, etiam si unus solum eorum det publicè suffragium, modò id fiat consentiente & permittente (etiam si ista permissio & non contradictio oriatur ex ignorantia, quæ ignoratur tale votum datum publicè sive ex ignorantia, sive ex scientia nullum esse, & invalidare electionem; *Barb. ad c. 6. sess. 25. Trid. Pass. n. 15.* vel etiam ex aliqua tantum reverentia & timiditate sine malitia & dolo, & non ex metu cadente in virum consultantem. *Pass. n. 14. contra Raggium p. 2. dub. 197. n. 2.* saltem majore parte capituli (quæ limitatio additur, ne si etiam invitâ majore parte Capituli datum publicè tale suffragium redderet electionem non secretam, & consequenter invalidam, major pars nunquam posset concludere electionem, si pars minor nollet; hæc enim aut unus de ea, posset eligere publicè, & sic electionem reddere nullam) *Garc. loc. cit. n. 195. Barb. de jure Eccl. l. 1. c. 5. num. 205. Peyr. to. 3. de priv. l. c. 9. n. 23. Castel. de elect. c. 5. n. 25. Pass. n. 13.* Secus autem est, & censetur in hoc casu adhuc secreta electio, ubi capitulum, aut Præses ejus, uti debet, id prohiberet, & contradiceret votum tale (utpote revera ipso jure nullum, quippe datum, & contra formam & decretum irritans. *Pass. n. 14.*) non computando inter suffragia, ac si datum esset ab extraneo (qualis meretur haberi ille, qui contra formam nulliter eligit. *Pass. loc. cit.*) vel etiam talem (uti potest. *Garc. n. 195. Castel. num. 26. Peyr. loc. cit.*) si resisteret, privando voce pro illa vice, quæ juxta *Pass.* ipso jure talis privatus non est.

2. Secundò, si scrutatoribus adsint extranei, vel etiam quicumque alii in majore numero, quam requirat forma canonica, qui suffragantes audiant, vel eorum schedas legant.

3. Tertiò: si auditis secretò Electoribus, Scrutatores publicando scrutinium, publicent simul eorum nomina.

4. Quartò: si hæc nomina describantur in decreto electionis transmittendo ad confirmatorem, *Pass. c. 17. n. 12.*

5. Quintò: si confirmator in literis confirmato-

riis eadem nomina publicet; censetur enim adhuc talis publicatio facta in electione, utpote quæ durat, donec confirmata sit. *Barb. ad sess. 25. c. 6. num. 8. Garc. p. 5. n. 197. Suar. cit. l. 2. c. 5. Pass. n. 12.*

6. Sextò: si, ubi electio ex speciali statuto prohibente cum decreto irritante Scrutinium auriculare (de ceterò enim sicuti in Scrutinio auriculari, sic etiam in eo, quod fit per Schedas, nil vetat, eligentium nomina scribi à Scrutatoribus) eò fine, ut ne quidem Scrutatoribus innotescant nomina eligentium, si inquam, in eo casu plures, vel etiam una scheda notata esset speciali aliquo signo, unde Scrutatoribus, vel etiam uni eorum innotesceret nomen eligentis per talem schedam, talis electio foret non secreta, non vi Tridentini; sed vi talis specialis statuti. *Pass. n. 18.* Adhibita tamen iterum priore limitatione, nimirum, ut id fiat sciente & permittente majore parte Capituli, non verò eo id ignorante vel contradicente; licet enim de ceterò defectus formæ munita decreto irritante non recipiat remedium ex ignorantia; non est tamen in præsentem verisimile, statuta utriusque illius Concilii patrocina fuisse fraudibus, & stravisse viam ad affligendos innocentes, uti fieret, si unum alterumve, vel etiam plura vota publicata irritare possent electionem de ceterò ritè habitam à majore parte; sed dicendum, formam eligendi secretò statutam à dictis Conciliis excludere publicitatem commissam à majore parte, sive dolo, sive per ignorantiam, vel ab ea sciente permissam; non verò commissam à minore parte, majore vel non sciente, vel contradicente, *Pass. n. 19. & 20.*

7. Septimò: si quis alicui ex Electoribus det propriam schedam, plicatam tamen, & tantum mittendam ab eo in urnam: scheda enim talis quam quisque potest legere, si vult, sive id possit licitè, sive illicitè, non est secreta quoad substantiam; & qui schedam propriam modo dicto dar alteri, ex modo eligendi proprium nomen publicat in ipsa electione, adeòque talis recepta & projecta in urnam ab eo, qui scrutator non est, reddit electionem in suo esse, & in seipsa non secretam quoad substantiam (etsi hæc maneat secreta per accidens, dum recipiens schedam illam non legit) cujus tamen contrarium vult Concilium prohibens publicationem secundum substantiam, & non quatenus illicitam, vel injustam. *Pass. n. 27. contra Pasqual. decis. 261.* unde etiam tam porrigentem dicto modo schedam, quam scrutatorem eam respicientem peccare, ait, graviter, utpote agentem contra duorum Conciliorum decreta, etiam si per accidens non lectâ schedâ nomen eligentis nunquam innotescat. Secus tamen est, & non violatur secretum, dum Elector non potens propriâ manu mittere schedam in urnam, accedit ad scrutatores, & ipsis videlicet tradit illam alteri, qui mox videlicet scrutatoribus eam projicit in urnam, *Pass. n. 28.*

8. Respondeo ad secundum, dum nomina Eligentium dictis modis publicantur in ipsa electione, electionem esse nullam, *Pass. n. 12.*

Questio 346. Num igitur etiam irritetur electio per hoc, quod scrutatorum aliquis extra electionem publicet nomina eligentium?

Respondeo primò: tametsi talis Scrutator non solum expressè revelando privatim alicui, quod hic vel ille Elector tali dederit votum suum; sed etiam loquendo taliter, unde id colligi, imò unde de eo dubitari possit, an non hic istum vel illum

elegerit, agat contra fidelitatem & iustitiam officii sui, peccetque graviter aut leviter prout hoc cederet in grave vel leve damnium, & praedictum Electionis, vel Electoris revelati. Pass. num. 29. contra Bonac. de contract. q. 2. n. 3. & Lavor. de Elect. c. 19. m. 57. tenentes absolute, talem scrutatorem peccare mortaliter: non tamen per hoc vitatur aut irritatur electio, etiam apud Regulares, etsi de cetero Tridentinum specialiter in electionibus Regularium, etiam cum decreto irritante electionem veruerit unquam publicari nomina eligentium, seu cui quis eorum dederit suffragium, Pass. cit. n. 29 & seq. contra Lavor loc. cit. siquidem decretum illud concilii in sensu proprio accipiendum, & ultra hunc poena illa nullitatis electionis, aut onus illud gravissimum de novo eligendi Electoribus impositum extendendum non est: Jam vero manifestatio aliqua privata actus alicujus, aut personae, non est illius publicatio; cum publicare proprie significet idem, quod *evulgare*, vel in notorium deducere, seu facere, ut aliquid transeat in famam publicam loci, quod aliter non fit, quam dum res facta vel verbo propalatur in loco publico, & coram tanta multitudinem, ut illius notitia per se transeat ad majorem partem, v. g. collegii vel conventus, viciniae, civitatis, alteriusve loci, Pass. loc. cit. ex C. Tuscho L. P. conclus. 964. intelligitur namque publicitas facti, seu consistens in facto, quae intelligitur, quoties jus requirit publicitatem actus alicujus in ordine ad hunc effectum, ut praesumatur istius actus notitia apud alios, & valde distinguitur a publicitate juris, seu quae a jure causatur; licet enim, dum iudex in banco coram duobus vel tribus testibus excommunicavit aliquem, non est talis excommunicatus adhuc publice, quia per hoc ejus excommunicatio in facto non est publice nota apud homines, licet sit nota ex jure apud iudicem. Pass. n. 30. juxta gl. sing. in elem. 1. de sepult. v. publice.

1. Respondeo secundò: secus dicendum, ubi scrutatorum aliquis Eligentis nomen publicaret, & divulgaret in sensu proprio jam explicato.

Quaestio 347. Quid dicitur, si manifestatio nominis Electoris alicujus vel Electorum fiat ab uno vel pluribus, vel etiam omnibus Electoribus?

1. Respondeo: manifestationem talem, si fiat ante (dicente aliquo vel aliquibus, se velle illum determinate eligere) si post electionem (dicente eorum aliquo, se elegisse illum v. g. Titium) modo fiat extra electionem, & non fiat ab ullo electorum ut scrutatore, si ex vi notitiae habitae per electionem seu scrutinium, non irritare electionem. Garc. p. 5. c. 4. n. 196. nixus declarationi S. Congregationis ad finem hujus quaest. citandae. Barb. ad c. 6. sess. 25. Trid. n. 14. Cast. de elect. c. 5. n. 26. Castrop. p. 2. tr. 13. d. 3. n. 9. Pass. n. 35. ratio, quae utrumque probatur, haec est; quod Trident. per verba ista: *Concilium districte praecipit omnes supradictos eligi per vota secreta, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, &c.* per se & determinate non prohibeat manifestationem & publicationem nominum eligentium separatim, aut separatam ab electione (qualis est, quae fit ab ipsis electoribus pure quae talibus ante vel post electionem) sed solum intrinsecam ipsi electioni dum fit, aut connexam illi factae per vota secreta; nam imprimis praecipiendo eligi per vota secreta, tantum id vult, ut Electores, dum actu & formaliter sunt electores, si dum actu dant suffra-

gium suum, in eo dando servent secretum, seu illud dent secreto. Bassus v. *electio*. n. 6. Pass. n. 37. Jam vero Electores antecederent dicendo palam, etiam cum promissione, & juramento, se determinate electuros Titium, actu per hoc non eligunt, & possunt adhuc in ipsa electione seu scrutinio talem non eligere. Bass. & Pass. d. cit. Quinimo argumento *acum in genesi, de elect.* minime obstante hoc Trident. praepro, liciti sunt, & laudabiliter instituantur, etiam collegialiter, tractatus (quamvis forte attentio sine Concilii Trident. apud Regulares ii melius omittuntur, tanquam minus convenientes) antecedentes electionem, in quibus tractetur de meritis eligendorum, certa que persona eligenda, quia dignior, ita etiam, ut Electores non tantum dicant, se velle talem eligere, sed id ipsum quodque viis licitis circa pacta, minas, & alia hujusmodi cum charitate, & absque iniuria persuadere aliis nitantur. Deum praepro illud nunquam publicandi nomina eligentium respicit solos scrutatores, eosque, qui auctoritate publicae assistunt scrutinio seu electioni, cujus notitiam habent; Electores enim alii aliorum nomina vel nescientes factae nescientes ea publicare nequeunt; neque etiam suas; cum in praedictum electionis, & electi de proprio facto validum testimonium ferre nequeant: Neque quod Elector proprium suum votum publicet post electionem, est contra illius libertatem, quae est finis hujus praepro, liciti a Trident. Quinimo cum licitum sit in variis casibus se opponere electioni, & personae electae, v. g. dum alii scienter eligunt indignum, vel etiam contra aliorum oppositionem petere, & procurare etiam per scripturas, ut a se electus confirmetur, in iis certe verum non erit propalare votum a se datum tali. Pass. n. 39. & seq. Porro in genere loquendo, dum publicatio talis fit etiam a quocunque post confirmatam jam electionem, nunquam eam irritabit; cum electionis valor pendere nequeat a futuro eventu casuali. Suar. to. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 5. n. 1. Pass. n. 40. unde

2. Respondeo secundò, istiusmodi publicationem, etsi forte absque eo, quod per eam non tollatur secretum ipsius electionis per se mala sit & illicita, ut constare videtur ex istis verbis S. Congreg. quae citat Garc. l. supra cit. ante vel post scrutinium Electoribus nullo modo licet, cui votum dederint, publicare: non tamen ita esse per se malam aut prohibitam per Trident. ut ex necessitate vel iusta causa fieri non possit licita. De quo vide Pass. n. 43.

Quaestio 348. Num ubi scrutinium fit per secretas, & sic fieri est de forma Electionis, etiam sit de forma electionis, eas comburere ante vel post publicationem scrutini?

Respondeo: Praescindendo a statuto speciali (qualiter tanquam de forma Electionis statutum esse in Ordine Pradicorum, ut facta collatione numeri ad numerum, & eorum, qui nominati sunt, nominibus redactis in scriptum, scheda coram capitulo ante publicationem Scrutinii comburantur, testatur Pass. cit. c. 17. num. 46.) negative, Concilium siquidem id unum vetat, ne nomina eligentium publicentur, quo stante, quidquid fiat de schedis, siue comburantur in praesentia Capituli (licet hic modus sit facilior, & secreto electionis convenientior, ac ita etiam fiat in electione summi Pontificis) siue projiciantur, & sepeliantur, siue quocunque alio modo custodiantur, ut non videantur, substantia hinc nihil interesse. Pass. n. 48. con-

tra Cast. c. 4. n. 62. nixum quodam oraculo vivæ vocis Pii V. de quo, ut ait Pass. non satis constat.

Quæstio 349. Num necesse sit ante inchoationem scrutini Scrutatores astringi juramento, vel præcepto obedientiæ à Præsidente Electionis de munere fideliter exequendo?

Respondeo: non esse id de substantia electionis. Abb. in c. in causis. h. t. n. 2. cum communi. Neque de præcepto juris communis. Pass. c. 18. n. 2. contra Biax. p. 3. c. 24. Sigism. dub. 21. n. 2.

Quæstio 350. Quisnam debeat esse locus, in quo Scrutatores vota eligentium excipiunt?

1. Respondeo primò: debet esse publicus, hoc est, in conspectu omnium Electorum, ita ut hi omnes à longè videri possint, ne fraus aliqua committatur in scrutinio. Pass. c. 18. n. 3.

2. Respondeo secundo: debet esse separatus à loco Electorum, ut hi nè que Electores cum Scrutatoribus, neque Scrutatores inter se loquentes, dum scrutinium est auriculare, audire, neque ubi scrutinium fit per schedas, has apertas, aut etiam vota eligentium à scrutatoribus in scriptum redacta videre & legere possint. Pass. ibid. Biax. p. 3. c. 25. n. 2.

Quæstio 351. Quid in c. quia propter intelligatur per rō singulatum vota exquirant?

Respondeo: quòd Electores accedere non debent ad scrutinium turmatim, aut terni vel bini, sed seorsim & separatim singuli. Abb. in c. c. n. 15. Sylv. v. electio. n. 7. Lavor. c. 19. num. 76. Estque hoc de substantia scrutini auricularis: cum alias electio & scrutinium non esset secretum, Donat. p. 3. tr. 1. q. 17. n. 13. Secus ubi scrutinium fit per schedas complicatas Pass. n. 4.

Quæstio 352. Quid importent verba illa dicti cap. diligenter inquirant?

1. Respondeo primò: in scrutinio per schedas necesse non est, ut quicquam loquantur scrutatores, sed solum attendant, ne Electores deponant in urnam plures schedas, vel aliquam extrahant, vel dent notatam speciali aliquo caractere, aut simile quid faciant in præjudicium electionis. Pass. c. 18. n. 55.

2. Respondeo secundò: in scrutinio auriculari quoque non requiritur, ut scrutatores proprio ore teneantur inquirere vota eligentium, sed sufficit Electores accedentes ipsos sponte sua votum exprimere. Neque etiam facienda est vis in verbo illo exquirant, tum quia substantia talis inquisitionis subsistit in manifestatione voti recepta à scrutatoribus; tum quia scrutatores sufficienter loquuntur, & interrogant ipso facto, quo sedent deputati ad officium audiendi & conscribendi vota eligentium. Pass. n. 56. contra Barb. ad c. quia propter. n. 20. Sigism. dub. 21. n. 4.

3. Respondeo tertio: neque est de substantia, aut etiam de præcepto, ut scrutatores inquirant de zelo & meritis nominatorum, aut quo affectu, quā conscientia eligens talem nominet, Pass. num. 57. contra AA. cit. & alios. Quamvis aliunde quandòque ex præcepto charitatis vel justitiæ teneantur docere, vel corrigere eligentes, si fortè in votando errarent, vel facere vellent aliquid in præjudicium electionis.

4. Respondeo quartò: multò minùs requiri, ut Scrutatores adjurent eligentes, ut nominent, quem coram Deo judicant meliorem. Pass. n. 58. vel etiam, ut Electores de hoc jurent in manibus Scutatorum. Pass. n. 59. & seq. quem vide.

Quæstio 353. Num Electoribus licitum sit consensum suum internum seu votum explicare per sortes?

Respondeo primò: licet per se & ex natura rei illicitum non sit, præsertim in casu necessitatis, ubi humana prudentia deficit, v. g. ubi sunt duo vel tres, qui capitulo omnibus examinatis videntur maximè & omnino à qualiter digni Prælaturâ, sine alicujus injuria implorare Dei indicium per sortes, earumque eventum ab eo (secus si hic expectetur merè à fortuna vel aliunde) expectare. D. August. de doct. Christiana. c. 28. & Ep. 12. ad Honoratum. D. Th. 2. 2. q. 95. n. 8. & ex eo Cajet. ibid. Suar. 20. n. de relig. tr. 3. l. 2. c. 12. n. 8. Sanch. in sum. l. 2. c. 38. n. 7. idque de facto apud regulares aliquos in electionibus quibusdam ex speciali indulto praticetur, ut videre est apud Pass. c. 18. n. 6. Jure tamen positivo, ut constat ex cap. fin. de sortileg. de facto illicita est quæcunque electio Ecclesiastica, five ad Prælaturas, five ad beneficia, officia, ministeria Ecclesiastica, quæ fit per sortes, ita etiam, ut illicitum sit hac ratione eligere ipsos compromissarios. D. Th. loc. cit. Suar. l. c. cit. n. 5. Sanch. n. 71. Abb. Felin. in c. capitulum de rescript. Tusc. l. E. concl. 79. Sigism. dub. 26. n. 1. Pass. n. 7. citans quamplures alios: qui etiam n. 9. citans pro se Felin. in c. capitulum. n. 21. Host. Jo. And. Franc. & alios in c. unic. de eo, qui mittitur in possessionem, tenet, extra negotium Electionis quòque illicitam esse, & non valere diremptionem litis beneficiariæ, aut quæ est circa res alias spirituales inter clericos, etiam factam de auctoritate Superioris (in quo casu id licere tenent Suar. loc. cit. n. 12. & Sanch. n. 79.) etsi hac accedente, de cæterò removeatur simonia, quæ aliàs committitur ineundo quodcumque pactum circa beneficia; vel etiam dum is conferre potest beneficium, impediretur, ne alter litigantium ingrederetur aliàs beneficium sine titulo, ut aliàs contingere posset, dum fors eum tangeret, qui non haberet à parte rei verum titulum. His tamen non obstantibus licitum est per sortes facere electiones Ecclesiasticas, servatis aliàs servandis, non solum, ubi id expressè concessum est à Pontifice (uti id vi constitutionis Leonis X. quæ incipit: in suprema: praticari in regnis Legionis, Castellæ, Navarræ, ut nimirum, ubi votorum latorum ab Examinatoribus, & ut rectè addit Castrop. p. 3. tr. 13. d. 5. p. 3. n. 10. approbante idem Pass. n. 10. etiam qualitatim omnimoda est paritas, sorte decernatur, cuius sit beneficium, testatur Garc. l. 5. c. 4. n. 208.) verum etiam, ubi id consuetudine inductum est, quâ dictum jus positivum abrogari potest, non solum in electionibus ad officia Ecclesiastica non habentia jurisdictionem, ut vult Sigism. d. 26. n. 5. Sed & universaliter. Pass. c. n. 10.

Quæstio 354. An de cæterò electiones factæ per sortes sint quoque ipso jure nullæ?

Respondeo affirmativè de iis electionibus, in quibus servanda est forma c. quia propter: item de iis, quæ fiunt servatâ formâ Scrutini juxta decretum Trident. debent namque in iis singuli Electorum votum suum dare secretò pro una perso-

na determinata: item de iis, in quibus requiritur forma aliqua determinata cum decreto irritante. Item de Electionibus ceteris, tenent Abb. in c. Ecclesia. de sortileg. Garc. p. 5. c. 4. n. 205. Sigism. dub. 26. n. 8. Econtra negant Suar. loc. cit. n. 9. Sanch. n. 83. quibus accedit Pass. n. 11. eo quod prohibitiones contenta in aliis iuribus non habeant annexum decretum irritans. Dicunt tamen eas irritandas, quia facta contra iura eas prohibentia. Idem sentiunt hi AA. de electionibus mediatis factis per sortes, dum nimirum per sortes eliguntur compromissarii, eas non esse ipso iure irritas. Quod si verum, ait Pass. n. 12. se non videre discrimen, an non idem dicendum de electione mediata per sortes, dum sorte decernuntur 4. vel 7. ut dein ex iis eligatur unus; cum determinatio eligendorum accidat electioni per ferutinium, idque (adeoque & ipsa electio) tali determinatione per sortes praevia non obtante haberi potest secretò: Econtra autem nominatio compromissariorum sit pars essentialis electionis per compromissum. De cetero ubi tractatur non de electione personarum, sed de aliquo preparatorio ad illam, v. g. de eligendo loco electionis, & controversia aliter dirimi non posset, si forte dirimeretur, non ita vitari contractum, ut electio esset ipso iure irrita, licet esset irritanda, tenent Sanch. loc. cit. n. 73. Sigism. loc. cit. n. 2. Pass. n. 8.

Questio 355. An electiones ad Pralaturas Ecclesiasticas fieri possint per calculos, fabas, similesve modos, dum nimirum à Superiore Electoribus consentientibus, proponuntur plures, quatuor v. g. vel quinque, ut ex iis eligatur unus, electusque censatur, qui à maiore numero electorum loco schedularum dando calculos coram Scrutatoribus fuerit approbatus?

Respondeo: negare id Sigism. loc. cit. n. 6. Miran. to. 2. q. 23. n. 19. Cuchium de elect. l. 4. n. 222. Samuel. tr. 1. d. 4. contr. 7. n. 1. & alios apud Pass. n. 13. ubi eorum rationes refutat. Econtra hunc modum eligendi per calculos non esse reprobatum vi c. quia propter. imò esse valde conformem Trident. docet Suar. to. 4. de relig. t. 8. l. 2. c. 5. n. 23. Cum tamen consuetudo & praxis obtineat, ut tales electiones fiant vel viva voce, vel per schedas, maiorque sit libertas Electorum, si iis nullus determinetur, quem eligant, sic fieri debere iuxta cuiusque collegii leges & usum, dicit Pass. loc. cit.

Questio 356. Quà igitur verborum formâ, si ve scripto, si ve viva voce id fiat, exprimere debeant in electione votum suum Electores?

Respondeo: id perinde esse, modò consensus eligentis exprimat, neque verborum imperfectio vitiat, si sensus & consensus loquentis colligi possit. Lavor. c. 19. n. 63. magis usitatae sunt hæ formæ, & bonæ. Eligo talem, consensus in talem: nomino talem. Abb. in c. quia propter. Lavor. loc. cit. n. 80. Sigism. dub. 27. num. 1. neque de substantia est, ut simul exprimat dignitas, ad quam quis eligitur; hoc enim subintelligitur. Lambert. h. a. q. 3. a. 3. & ex eo. Lavor. loc. cit.

Questio 357. Num valeant vota alternativa, seu expressa disjunctiva, ut si quis dicat: eligo Petrum vel Paulum?

Respondeo negativè. Barb. ad c. 2. de elect. in 6. n. 3. Sigism. loc. cit. n. 4. Boët. decis. 1. n. 2. Pass. n. 17. citans plures alios. Idem dicendum, dum votum datur incertum, ut dum quis dicit: eligo quem Titius, vel major pars elegerit: Surd. decis. 53. num. 28. Paris. l. 3. cons. 38. n. 40. Utriusque responsi eadem est ratio; quia electio seu votum est voluntaria, & determinata acceptio, quâ eligens ipse suâ voluntate accipit unum præ alio. Pass. n. 17.

Questio 358. Num valeat votum conditionate datum & expressum?

1. Respondeo primò: ubi conditio inest actui, vel ex natura, vel ex iure; dum scilicet actus sine ea vel nullus, vel illicitus est, v. g. eligo, si pralatura vacat; si electus habeat requisitam à iure artem; vota importantia talem conditionem de præterito vel præsentem sunt valida; cum enim tales conditiones determinate fuerint vel sint, votum determinate verum est, & non suspenditur actus, sed si conditio adest, valet; si abest, non valet. Lamb. de iurep. l. 2. q. 3. a. 9. n. 2. Lavor. loc. cit. n. 64. Sigism. loc. cit. n. 8. Pass. loc. cit. n. 20. De votis quoque conditionatis quâcumque conditione, etsi ea de iure non inest actui (ut si dicatur: eligo Titium, si novit Geometriam) de præterito vel præsentem, quod valida sint, si aliud non obstat, tenet Pass. n. 21. citans Corasium contra Garc. p. 2. c. 2. n. 9. Sigism. dub. 27. n. 7. Bassæum v. electio. n. 3. eò quod, quia conditiones tales de facto determinatam veritatem habeant, vota similia æquivalent absolutis, & proprie conditionalia non sunt. Quòd si tamen ante confirmationem non possit sciri, quæ pars contradictionis fuerit vera, seu num adsit vel absit conditio, tale votum habendum erit pro inutili. Pass. loc. cit.

2. Respondeo secundò: vota importantia conditionem contingentem de futuro, v. g. dum dicitur: eligo Titium, si juramentum solitum præstiterit; si beneficium prius dimiserit, adeoque impendentem, quò minus consensus sit de præsentem determinatus & certus, ut exigitur (consensus enim datus, non nisi dependenter à futuro contingente tempore electionis æquum est, sed fortè erit, & potest non esse) sunt nulla & invalida. Pass. n. 22. contra Garc. n. 10. & tale votum conditionatum & nullum esse illud: Eligo Titium, si Papa placuerit, tenent Ripa. l. 2. respons. c. 32. Sigism. n. 12. Pass. loc. cit.

3. Respondeo tertio: Vota importantia conditionem de futuro necessario, vel de facto impossibili, vel de absurdo, non sunt ex hoc irrita; non enim suspendunt tales conditiones actum, & habent se ac si apposita non essent. Pass. loc. cit.

Questio 359. Num valida sint vota importantia electionem ut futuram, v. g. dum dicitur: volo eligere: vel volo consentire?

Respondeo negativè, voluntas enim faciendi quid, non importat perfectionem actus, ut exigitur ad electionem; & voluntas talis eligendi relinquit electionem probabilis esse, & non esse. Sigism. loc. cit. n. 13. Pass. n. 23.

Quaestio 360. Quid igitur faciendum de votis istiusmodi incertis, adeoque invalidis, aut aliter inutiliter datis, quibus v.g. aliquis notorie ineligibleis eligitur?

Respondeo: esse habenda tanquam renunciatio- nes vocis, adeoque subtrahenda à numero eligentium: ut si v.g. decem sint electores, quorum tres talia vota inutilia dederint, de electione iudican- dum sit, ac si septem tantum Electores fuerint, à quorum quatuor si quis nominatus fuerit, is cen- setur electus à maiore parte capitulij ita expressè *c. in electionibus. 2. de elect. in 6. Sigism. dub. 28. n. 2. Lavor. loc. cit. n. 60. Pass. n. 24. cum communi.* Dum autem similia vota alba seu inutilia numeranda dicuntur, intelligendum id est, quòd numeranda sint in de- creto electionis, sed ut invalida, & non nume- randa pro habendo valore electionis, sed ut rejici- enda de eorum numero, qui validè suffragati sunt. *Pass. loc. cit.*

Quaestio 361. Num igitur ex hoc, quòd Electo- rum aliquis det votum istiusmodi inutile, idem capere possit emolumentum, quòd alii, ut nimirum hoc ipso jam diminuto suffra- gantium numero, adeoque paucioribus con- stituentibus majorem partem capituli, pau- ciora ad eius electionem requirantur suffra- gias, v.g. ut si dum praeter ipsum essent novem Electores, ipse, qui dedit votum inutile, nomi- naretur ab eorum quinque, jam evaderet electus (cum interim alias, ipso quoque utili- ter votante, ad sui electionem sex votis ege- ret) non secus ac si id contingeret alteri isto- rum novem?

Respondeo nequaquam, si enim hunc fructum haberet suae inobedientiae, ejus votum non fuit- set vanum & inutile, *Pass. n. 25.* Quinimo talem in tali casu omnino privari voce passiva tenent Jo- And. Anchar. *in cit. c. in electionibus. Sigism. loc. cit. n. 4.* Verùm neutrum horum, nimirum neque carentiam istiusmodi fructus, neque privationem vocis passiva locum habere in electionibus regularium, in quibus vota eligentium non publicantur, adeoque sciri nequit, qui tale votum inutile dedit, ait *Pass. n. 26.* Sed neque locum habet in electore, qui sine praesumpta fraude ex ignorantia & simplicitate dat istiusmodi suffragium inutile. *Pass. n. 29.* Potest quòque qui fraudulenter, & absque justa ignoran- tia tale votum dedit, fructuosè poenitere, & evade- re poenam istam privationis vocis passivae, etiam pro ista electione, in eo nimirum casu, dum ex ista causa dati inutiliter alicujus suffragii, vel ex alia non sequitur publicatio scrutiniij, sed novum in- stituitur, uti etiam, dum illud iteratur, eò quòd in publicatione scrutiniij nullus inveniat electus à maiore ultra medietatem parte vocalium, varian- do tunc nimirum, & dando schedulam utilem, vel etiam in scrutiniò auriculari, in quo nomina eligentium cognoscuntur, & suffragia voce prolata revo- cari possunt, revocando prius suum suffragium, Jo- And. Anchar. Franc. Innoc. *in cit. c. in ele- ctionibus. Pass. n. 27. & 28.*

*

Quaestio 362. An igitur, quando eò qualiter vota data mutari possint?

1. **R**espondeo primò: mutare potest Elector da- tum à se votum primò in scrutinio auricu- lari, saltè antequam omnium vota sint redacta in scriptum, ita DD. communiter, ut ait *Pass. n. 30.* Secundò, etiam post integrè confectum scruti- nium auriculare ante ejus publicationem; cum e- nim *c. publicato.* prohibeatur variatio, rectè à contra- rio arguitur id licere ante publicationem. *Abb. in cit. c. publicato. Sigism. dub. 29. n. 4. Biax. p. 3. c. 30. n. 4. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. Pass. n. 31. contra Hofst. Anchar. Cuchum de elect. l. 4. n. 241. Mirand. to. 2. q. 23. n. 24. concl. 2. Rodriq. to. 2. q. 52. n. 7. & alios.* Excipe ca- sum, in quo duo saltè scrutatores (unus enim solus testis nihil probat) non recordarentur prioris voti à tali dati, tunc enim, etsi adesset justa causa mutan- di, mutatio non permittitur, eò quòd adesse posset fraus, & committi injustitia, dum is, qui vult muta- re, non variaret, sed eundem, quem prius elegerat iterum, adeoque bis eligeret, & uni ex nominatis votum adimeret, fingendo, se illum prius nominàs- se. *Pass. n. 31.*

2. Respondeo secundò: mutare non potest Ele- ctor in scrutinio, quòd fit per schedas, etiam eo non- dum completo (excepto primo, qui solus potest schedam suam certo revocare, dum statim, ante- quam per immisionem aliarum schedarum con- fundatur, eam ex vase retraheret) ne fraudibus de- tur locus, dum scheda unius confusa cum aliis di- stingui nequeat: credendum etiam non sit dicenti, hanc esse suam schedam. *Peyr. loc. cit. Castell. c. 11. n. 23. Donat. p. 3. r. 4. q. 30. n. 2. Pass. n. 33.* Potest tamen completo tali scrutinio quilibet mutare votum suum, dum maiore parte capituli petente, vel ad u- nius petitionem in id consentiente, prius scruti- nium ante factam illius publicationem dissolvitur, quòd fieri potest ex quacunq; causa major pars moveatur, absque eò etiam, quòd teneatur eam ma- nifestare. *Pass. n. 34.*

3. Respondeo tertio: nulli mutare licet post pu- blicationem scrutiniij, sive auriculare illud fuerit, si- ve per schedas. Sic expressè habetur *c. publicato. Si- gism. Cast. Donat. Peyr. in cit. Barb. ad cit. c. publicato. cum communi.* Tenetque id ipsum etiam in ele- ctionibus validis, in quibus servata non fuit forma *c. quia proprius* cum in omni electione Electores, fini- to & publicato scrutinio, perfectè functi sint offi- cio suo publico, eis concessio, & delegato à Papa, a- deoque resilire non possunt. *Abb. ad c. publicato. n. 4. Pass. n. 37. contra Jo. And.* Secus tamen dicendum, ubi Electores jure proprio & privato, quale v. g. habet communitas aliqua secularis, eligunt, posse eos mutare, quamdiu electio ab electo non est ac- ceptata. *Pass. n. 36.* Item dum post publicationem scruti- niij, etiam in electione Canonica, electio apparet nulla, v. g. quòd deprehendatur à maiore parte no- minatus ineligibleis, ante electionem factam nomi- ne totius collegij revocato priore scrutinio, ad aliud procedere possunt, & in eo singuli variare vo- tum suum, argumento *c. perpetuo. de elect. in 6.* Jo- And. Innoc. Bald. *in c. Ecclesia vestra. de. Lavor. c. 19. n. 112. Sigism. dub. 29. n. 6.* Quin etiam tunc unus solus poterit resistere futuræ electioni communi, & impedire, ne fiat, contra illam protestando, quæ protestatione neglecta, si eventum fuerit ad ele- ctionem communem, ii, qui protestati fuerunt, non tantum evadunt poenas latas contra malè eligentes, sed

sed & poterunt iterare scrutinium, eoque rite peracto eligere, ita etiam, ut, si in priori scrutinio erraverint, habeant jus, & possint errorem hunc corrigere, & habere bonum scrutinium, non expectato iudicio confirmatoris; aliis interim, qui ad malam electionem communem progressi jus suum eligendi pro ista vice amittentibus. Pass. n. 39. qui tamen n. 40. citans pro se Abb. Sigism. Lator hoc ipsum sic limitat: ut quando scrutinium publicatum ipso facto non est nullum; sed cassandum tantum, non possint Electores, utpote jam functi officio suo, illud revocare, sed debeant tunc progredi ad electionem communem, & totum iudicium relinquere iudicis seu confirmatoris, aut superioris arbitrio, utpote qui potest electionem talem cassandam confirmare. Idem dic, dum cassanda est electio ob contemptum alicujus; poterit enim tunc contemptus eam ratificare. Idem ait Pass. n. 41. dicendum, quamdium non est certum & notorium, scrutinium habitum & electionem vi illius habendam esse ipso facto nulla.

Questio 363. à quo, & quo ordine, & qualiter ipsorum Scrutatorum vota exquiri debeant?

1. **R**espondeo primò: ad hoc opus non esse, nec debere assumi quartum scrutatorem aut notarium; cum *c. quia propter*. decernens tres assumendos scrutatores de hoc nihil habeat; habeat autem praxis, ut scrutatores se invicem scrutentur. Barb. ad *c. cum*. n. 23. *ibid.* Host. Abb. Innoc. Butrio. Mirand. *to. 2. q. 21. a. 29* Biax. *p. 3. c. 26. n. 8.* Pass. *cit. c. 18. n. 47.* citans plures alios.

2. Respondeo secundò: in scrutinio per schedas complicatas, utpote in quo nec electorum nomina cognoscuntur, nec schedæ aperiuntur, nisi illis omnibus receptis, & permixtis, parum interesse, num primò vel ultimò conjiciant schedas in urnam; in scrutinio verò auriculari utile valde est & conveniens (non tamen etiam post Trident. necessarium, ut bene ostendit Basl. n. 50. contra Sigism. Samuel. Lator. ut scrutatores prius se ipsos scrutentur, & dent vota, ne dum jam consciis aliorum votorum, ex hoc dirigant sua vota, & sic pro arbitrio suo sæpe concludant, vel non concludant electionem. Quamvis autem per se malum non sit, & inutile aut damnosum electioni, sed sæpe valde utile, dirigere Electores aliquos ex notitia voti aliorum ad ferendum votum suum, possintque ex hoc concludere electionem (cum per hoc quoddam Elector videat, jam à collega esse electum digniorem, ab eligendo minùs digno dimoveatur, vel etiam concludere possit electionem magis digni aliis non concludendam pro hoc: quin & in electione Papæ detur locus accessui, dum postquam collegium jam confectum, Titium nominatum esse in scrutinio, possunt Electores singuli, relicto priore voto suo, ad illum accedere) quia tamen facilius contingere potest, ut ex hac scientia in scrutatoribus oriatur timor aliquis præjudicans libertati, aut motivum inducens ad electionem minùs digni (v. g. & præsertim, ubi innouit jam votum dignioris habentisque primam vocem in capitulo, qui sæpe potens est, & caput unius factionis, malèque tractare solet eos, qui sibi non adherent in electionibus) adeò que potius timendum hoc malum, quam sperandum illud bonum, hinc inquam consultius est, ut scrutatores primo scrutentur se ipsos. Host. *in sum de elect. §. qualiter faciendæ*. Biax. *p. 3. q. 26. n. 6.* Pass. *n. 45. & 52. &c.*

ac specialiter ob datam rationem non scrutentur ante se talem digniorem. Pass. n. 51. contra Cuch. Rodriq. Biax.

Questio 364. An, & qualiter vota data voce, vel etiam per schedas, nimirum postquam Electores omnes schedas suas dederunt, redigenda sint in scriptum?

1. **R**espondeo ad primum affirmative, estque hæc scriptura de substantia electionis, ut patet ex *c. quia propter*. *ibid.* Innoc. Imol. Abb. &c. Pass. n. 66. citans Tamb. Suar. Bass. &c. qualiter tamen non sit de essentia omnis electionis, Pass. n. 68. videndum monet apud Rotam *decis. 289. n. 30. parte 6. & 244. n. 4. p. 8. recent.*

2. Respondeo ad secundum; scribenda esse vota ab ipsis scrutatoribus ex mente textus *c. quia propter*. Pass. n. 67. Et quia facilius unus potest errare, ab omnibus tribus scribenda sunt. Pass. Prius tamen numerandæ sunt schedæ, & earum numerus conferendus cum numero vocalium, ita ut, si non sint hi numeri æquales, schedæ sint comburendæ, & habendum novum scrutinium; iis verò existentibus in æquali numero cum Electoribus, singulatim ab omnibus scrutatoribus sunt legendæ, & sic describendæ. Pass. n. 63. Porro in casu, quo in scrutinio per schedas scripturæ hæc scrutatorum non conveniant inter se, schedæ iterum accuratè legendæ, & verus numerus colligendus: in scrutinio verò auriculari, dum duo conveniunt in scriptura, ei standum est, si omnes dissentiant, & convenire nequeant, iterandum est scrutinium. Pass. n. 67.

Queres 365. An, ubi pauciores sunt Electores quam quatuor, servari possit forma c. quia propter. quoad danda & recipienda vota; & si non sint, quid faciendum in eo casu?

Respondeo præter ea, quæ passim hac de re dicta sunt in antecedentibus,

1. Primò, tunc servari non posse formam; quia tunc iidem sunt scrutatores & collegium, adeò que nequit esse manifesta scrutatoribus, quin hoc ipso sit manifesta toti collegio; imò, ut bene Pass. *cit. c. 18. n. 69.* verè ibi non sunt scrutatores, sed totum collegium sua vota recipit & scrutatur.

2. Secundò, si potestas Capituli redacta est ad unum solum Electorem, opus non est nominatione & electione distinctis; sed poterit is nomine totius capituli eodem actu nominare, eligere, & publicare electionem, dicendo coram testibus (& majoris securitatis gratià adhibito insuper Notario) *vice Collegii eligo Titium*. Cuchus *de elect. l. 4. n. 202.* Donat. *tr. 1. q. 17. n. 7.* Pass. n. 70. Si autem & is solus de collegio habeat vocem passivam; cum se ipsum eligere nequeat, non manet locus electioni, sed vel ille tunc censetur electus à jure, ita ut opus tantum sit, electionem istam factam à jure confirmari à confirmatore, ut Cuch. *loc. cit. n. 3.* vel confirmator ipse dare illum debet in Prælarum Ecclesia, ut Sigism. *sub. 23. n. 8.* ubi eligendus debet esse de Collegio; Superior enim, dum ad eum devolvitur electio, alium promovere nequit, quam habentem requisitas in eligendo per Electores qualitates. Pass. *num. 70.* Quòd si autem adesset voce passivà privati, quos Superior (ubi id posset) habilitaret denuò ad vocem passivam, non jam ipse Superior, sed is, penes quem solum remaneret jus eligendi, unum ex iis nominare posset. Pass. n. 71.

Ter-

3. Tertio, si duo tantum sunt Electores, nec hi habere teneantur, aut possunt scrutiniis leges, sed possunt publicè inter se eligere, Tuscus *lit. E. concl. 71. & 78. Lavor. c. 19. n. 58. Pass. n. 72.* si enim eligere possunt aliquem extra Collegium, si non, scrutinium semper erit inutile; cum quisque eorum legeret alterius schedam, & sciret electionem illius non minus ac si voce facta esset. Porro ubi extraneum eligere non possunt, poterit fieri electio valida. *Peir. to. 3. c. 13. n. 19.* ubi nimirum unus ex illis renunciat voci suæ activæ, & sic ab altero nominatur, *Pass. loc. cit. Sigism. dub. 23. n. 5. Samuel de elect. tr. 1. d. 3. contr. 8. n. 7.* ubi tamen speciali statuto vel consuetudine statutum, ut quis nequeat vi renunciationis vocis suæ evadere electus, devolvitur tunc in dicto casu electio ad Superiorem, qui tamen non nisi unum ex istis duobus promovere poterit. *Navar. de elect. cons. 6. n. 4. Sigism. & Pass. loc. cit.*

4. Quarto: si tres tantum sunt Electores, nec hi servare possunt leges scrutiniis, dum extraneum eligere nequeant, quocumque enim modo fiat, vota eligentium toti capitulo erunt manifesta, ut bene ostendit *Pass. n. 73. contra Sigism. loc. cit. n. 2.* Idem est in scrutinio auriculari, etsi extraneum eligere possint, ut patet, tunc tamen in scrutinio per schedas (ubi fortè ad illud ex speciali statuto teneantur, cum ex vi *c. quia propter.* aut Concilii Trident. ad istum scrutiniis modum non teneantur. *Pass. n. 74.* forma dicti capitis servari potest, ac debet; licet enim & tunc, nisi Electores in scribendo ordinarium suum scribendi stylium seu characterem valde mutant, vel manu alienâ scribant schedas suas, impedire nequeant, quin singuli aliis duobus, adeo que toti Capitulo innotescant; quia tamen sic sua nomina occultare possunt; nihilominus tenebuntur ad leges scrutiniis. *Pass. loc. cit. Lavor. c. 19. n. 59.*

Questio 366. Qualiter terminetur & compleatur Scrutinium?

Respondeo: per hoc, quod scrutatoribus vel omnibus eligentibus auditis, & omnium schedis lectis, vota omnium scripto adnotarint, distinctè que scripserint, à quor. unusquisque Electorum nominatus fuerit,

PARAGRAPHVS X.

De publicatione Scrutinii, & Electione communi.

Questio 367. Quid faciendum post completum scrutinium?

Respondeo: illud mox publicandum. *c. quia propter.* Ita ut mox importet exiguâ moram temporis, vel potius, quod publicatio fieri debeat in continente, nullo actu extraneo interveniente. *gl. inc. quia propter. ibid. Barb. n. 25. Lavor. loc. cit. n. 82. Miran. to. 2. q. 23. a. 29. Pass. c. 19. n. 2.* De cetero ubi mora illa à jure vel consuetudine (cui aliàs standum) determinata non est, verificanda ista dictio mox ad arbitrium iudicis, habito respectu ad circumstantias, *Lavor. Pass. loc. cit. Tusch. l. d. concl. 311. Sigism. d. 36. n. 4.*

Quest. 368. Cui, à quò, qualiter, & quâ necessitate faciendâ hæc publicatio?

Respondeo ad Primum: Capitulo congregato; id enim intelligitur per verba illa *cap. quia propter. vota redactâ in scriptis mox publicent in communi, & c. Sylv. v. electio 2. n. 9. ex Archid. Perinde autem est, an ibi tunc etiam simul adfint extranei. Pass. n. 4.*

2. Respondeo ad secundum: ab uno Scrutatorum *Suar. to. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 5. num. 15.* cum communi, illo nimirum, qui est inter illos primus, vel qui ex illis à Capitulo ad hoc electus, vel per statuta particularia, aut consuetudinem deputatus fuerit. *Pass. loc. cit.*

3. Respondeo ad Tertium: dicendo v. g. *habemus Prelatum: nam cum essemus decem, Titius habuit sex vota, Cajus duo, Sempronius unum, & unum votum fuit album, vel incertum & inutile;* sic enim vota determinatè describi & distribui debent, ut capitulum sciat, qualiter ad electionem procedere possit. *Abb. Pass. & alii passim cum communi.*

4. Respondeo ad quartum: publicationem Scrutinii factam in communi esse de substantia & forma electionis. *Abb. Hofst. Jo. And. ad c. quia propter. Miran. Suar. Lavor. loc. cit. Pass. n. 3. & apud illum Castel. Donat. Tamb. & c.*

Questio 369. An, non obstantibus verbis istis c. quia propter: Vota mox publicentur, nullo prorsus appellationis obstaculo interjecto: possit appellari à scrutinii publicatione?

Respondeo primo: antequam, vel etiam postquam vota redacta sunt in scriptum, usque ad illud momentum, quo publicandum scrutinium, locum habet appellatio, & suspendit; dum nimirum volenti intra hoc tempus mutare suum votum, id denegatur, potest is potestari contra istam denegationem; & à futura publicatione scrutiniis appellare, si fiat eo non permisso mutare votum suum. Similiter si Scrutatores ante completum Scrutinium (quale est dum vota finaliter redacta in scriptum, nullo apparente, qui mutare velit votum) vellent illud publicare, meritò Electores contradicerent, & à tali publicatione appellarent; & huic appellationi citatus textus non est contrarius; supponit enim Scrutinium finitum, quo finito, vi dicti textus non licet appellare à publicatione Scrutinii, & facta fortè appellatio est rejicienda. *Pass. num. 5. Biach. p. 2. c. 29. n. 1.*

2. Respondeo secundò: post publicatum Scrutinium, si Scrutatores omnes, vel etiam duo eorum, concordent in Scriptura; quæcunque appellatio contra Scripturam rejicienda, & ad electionem eorum procedendum. *Pass. n. 6.* ubi etiam mœnet, nullatenus publicandum Scrutinium dubium, ita etiam, ut si Scrutatores discordes (intelliges omnes) publicent scrutinium, illud tanquam nullum sit iterandum. Adeoque Scrutatores discordantes in scriptura, priusquam publicent scrutinium inter se convenire debere, ut concordent, saltem duo illorum, iterum legendo & conferendo schedas, vel si scrutinium fuit auriculare, revocando ad scrutinium unum vel alterum, de quorum votis fortè est dissidium; quòd si est implicite nullatenus publicando nominatos in scrutinio; debere illos illud curare iterari.